

De Krant van 't Land

maandblad van verzorgingshuis Sint Bernardus
't Zand 23 - 7126 BG Bredevoort - 0543 - 45 10 00

Kerstmis 1998

"En het geschiedde..."

(Lucas 2)

Bekende woorden, bekende liederen, die jaren, ja eeuwen lang al geklonken hebben, en ook nu weer zullen klinken. Misschien benauwt het ons wel eens, en iedereen wordt wel eens overvallen door de gedachte 'Alweer kerst, wat gaat de tijd toch snel.'

Ooit zei iemand eens tegen mij 'Je moest het om de twee jaar kunnen vieren, want het lijkt wel alsof we het gisteren hebben gevierd, zo snel gaat de tijd.' Als je daar over door denkt dan bedenk je dat dat ook geen oplossing zou zijn: een dag is een

dag, en een jaar is een jaar, daar verandert niemand iets aan. Beter zou het zijn om je af te vragen of wij zelf wel zo verstandig met onze tijd omgaan: hoe beleven wij de tijd, hoe vullen wij onze dagen? Het is een goed ding als wij mensen met Psalm 90 leren bidden: 'Leer ons zo ónze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen.'

Als wij zó onze dagen leren waarderen dan kunnen wij wellicht ook beter en bewuster de feesten vieren. 'En het geschiedde...' zo begint Lucas zijn kerstverhaal, zijn verhaal van de geboorte van Jezus in Bethlehem. Die woorden betekenen dat het allemaal werkelijk gebeurd is, in ónze geschiedenis, op ónze aarde. Wat we vieren dat is geen mooi idee of een verheven gedachte wat in iemands brein is opgekomen. Het is gebeurd, het is geschied, bij ons, onder ons, in ons midden.

Die woorden 'En het geschiedde...' keren telkens terug in het grote verhaal van God en de mensen. Als in de bijbel die woorden klinken, dan geschiedt er ook werkelijk iets - van Godswege, ons ten goede. U ziet het, u hoort het: goed luisteren, goed lezen is van levensbelang, letterlijk.

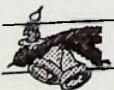
Je hoort mensen wel eens zeggen: 'Als op het kerstfeest 'Stille Nacht en 'Ere zij God' niet gezongen worden dan is het voor mij geen kerstfeest geweest.' Daar zou nog wel het een en ander over te zeggen zijn, maar dat doe ik op deze plaats nu maar niet, maar ik durf wel de volgende stelling te wagen: 'Als op het kerstfeest de woorden 'En het geschiedde...' niet geklonken hebben dan is het geen kerstfeest geweest.'

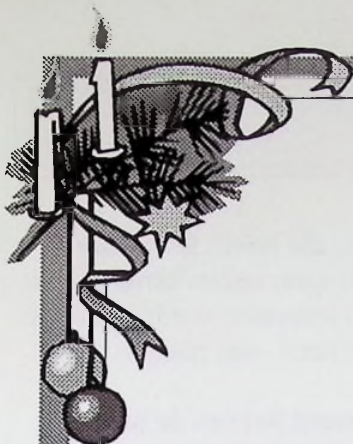
Deze woorden zijn namelijk zo beslissend in het grote verhaal van God met ons mensen dat je ze niet zomaar even weg kunt laten, zogenaamd omdat de mensen van deze tijd dat niet meer zouden begrijpen. De herders in Lucas 2 gaan ons voor als zij tegen elkaar zeggen: 'Laat ons dan naar Bethlehem gaan om te zien het Woord dat geschied is, hetwelk de Heere ons heeft verkondigd. ('Statenvertaling'). Dat hoort dus ook bij het kerstfeest: dat je iets gaat dóen met de woorden die je gehoord hebt. Want kerstfeest wil wel verder, wil gestalte gaan krijgen in ons leven. 'Maria bewaarde al deze woorden, die overwegende in haar hart' (Lucas 2:19). Als je dat tot je laat doordringen dan is aan ons de vraag: wat doen wij met de woorden die uit de bijbel op ons afkomen? Heel mooi vind ik dat altijd weer uitgedrukt in Gezang 151:3 uit het liedboek voor de kerken:

'Gij woord dat antwoord vraagt o Heer,
geef dat wij U herkennen mogen.'

ds. J. Bakker

KRAOMGESCHENK

Wat zal ik Jezus geven
a'k nao Um toe zal gaon?
'k Wil niet met läöge hande
op kraomvesite gaon.

't Mot niet te kött' reg waezen.
Meer iets dat teunen wil.
Want Zien komaf is hoge,
dat maakt nog wel verschil.

Zal ik Um klere geven?
Hie lig door in een doek
en met een babyuutzet
kom 'k areg uut den hoek.

Een wiege kan 'k ok geven
met 'n wollen dek der in
en mooie kan gedientjes,
dat is ok niet zo min.

Of za'k een cheque uutschrieven
met een vri-j hoog bedrag?
Dan kom ik toch, zo'k menen
ok areg veur den dag?

Wat zol Hie eig'lijk vragen?
Door steet mien wel wat bi-j.
Iets wat Hie graag wil hemmen.
't Was niet zo'n langen ri-j.

Ik hoef niet lang' te zuken,
een boek steet der van vol.
Toch kan 'k maor één dink vinnen
wat Hie graag kriege zol.

Ik kan gin eer behalen
a'k geve wat Hie zöch:
Mien hart', mien hele laeven,
dat is het wat Hie vrög.

(gedicht van Jantjen Hendriksen uit Drempt,
overgenomen uit 'Den Schaorpaol' nov.1998, van het Staring Instituut)

Oud en nieuw

De jaarwisseling van 1999 op 2000 werpt zijn schaduwen ver vooruit.

Deels komt dit omdat een jaarwisseling waarbij alle vier de cijfers veranderen tot de verbeelding spreekt. In toenemende mate echter ook omdat computerdeskundigen er niet helemaal zeker van zijn dat in onze van computers afhankelijke wereld wel alles gewoon doorgang zal kunnen vinden. Bij dat alles baart de jaarwisseling van 1998 op 1999 heel wat minder opzien.

Het is een goed gebruik dat wij zo op de drempel van het nieuwe jaar nogmaals achterom kijken en ons een voorstelling proberen te maken van hetgeen ons in het nieuwe jaar te wachten zou kunnen staan. Een opvallend punt van 1998 was dat we binnen onze stichting te maken kregen met een schaalvergroting. Op 1 juli van dit jaar fuseerden de Stichting Ouderenzorg Aalten-Bredevoort en de Stichting Zorgcombinatie Grensland. Het verlangen om samen sterker te staan, om efficiënter te kunnen werken en om gebruik te kunnen maken van elkaars deskundigheden waren de belangrijkste motieven. Nu, bijna vijf maanden verder, kunnen wij terug zien op een uiterst harmonisch samenvoegingsproces waarbij de zeven locaties van onze stichting in staat worden gesteld de eigen cultuur zo veel mogelijk te behouden.

Een ander in het oog springend punt is de voorbereiding welke wordt getroffen om tot ingrijpende verbouwingen / renovaties te komen. Het verst gevorderd is de planvorming voor de verbouw van de somatische afdelingen van Pronsweide. De vierbedskamers zullen hier plaats moeten maken voor louter eenbeds- en tweebedskamers. Met de gemeente Winterswijk worden er daarnaast gesprekken gevoerd over de verbouwing van De Pelkwijk. Met de gemeente Aalten zijn besprekingen gestart over de renovatie van de verzorgingshuizen in Aalten. De gesprekken met de beide gemeentebesturen verlopen in een goede sfeer en wij ontmoeten bij hen een constructieve bereidheid om mee te werken aan de noodzakelijke renovaties.

Het afgelopen jaar was, financieel gezien, een moeizaam jaar. De overheid kreeg echter in toenemende mate begrip voor het feit dat ouderenzorg nu eenmaal geld kost. In de verkiezingen werden vergaande beloften gedaan. Beloften die in het

najaar ingelost lijken te gaan worden. Het geld zal nodig zijn om de zorg op een aanvaardbaar niveau te houden en om uitvoering te kunnen geven aan de vele nieuwe taken die de overheid op de schouders van de zorginstellingen legt. In dat kader denken wij dan aan de taken welke samenhangen met bijvoorbeeld de kwaliteitswet. Inmiddels hebben wij plannen ontwikkeld om hier stichtingsbreed invulling aan te geven.

Voor de medewerkers bracht 1998 een nieuwe CAO. Een CAO met een loonstijging welke vergelijkbaar is met die in de andere sectoren van onze samenleving. Dat was ook hard nodig want de animo om in de zorg te gaan werken loopt onder jongeren terug. Een zorgwekkende ontwikkeling waar wij in het nieuwe jaar aandacht aan zullen moeten schenken. Ondanks het feit dat het werken in de zorg kan worden aangemerkt als lichamelijk en geestelijk zwaar liep het ziekteverzuim het afgelopen jaar licht terug.

Het nieuwe jaar brengt meteen al op 1 januari een grote verandering. Op die datum zullen wij namelijk bestuurlijk gaan fuseren met de Stichting Ziekenzorg welke in Groenlo en Beltrum een verpleeghuis en twee verzorgingshuizen exploiteert. Op 14 januari 1999 zal de gedeputeerde C.Voerman de nieuwe stichting presenteren en de naam en het logo bekend maken. U hoort hier nog meer over.

Bij alles wat nog staat te gebeuren blijft het belangrijkste van onze stichting dat wij ook in het volgende jaar weer alles in het werk zullen stellen om een zo optimaal mogelijke zorg aan te kunnen bieden. Zorgverlening was, is en zal ook in 1999 mensenwerk zijn. Hierin schuilt zowel de zwakte als de kracht van de zorg. De zwakte omdat er dingen anders kunnen verlopen als gewenst, de sterkte omdat zorg aangeboden in een betekenisvolle intermenselijke relatie borg staat voor kwaliteit. Kwaliteit die gemaakt wordt door zowel medewerkers als vrijwilligers.

Namens de Raad van Toezicht van de Stichting Zorgcombinatie Grensland, spreken wij de verwachting uit dat 1999 een in alle opzichten goed jaar zal mogen worden en wensen wij u bewoners, medewerkers en vrijwilligers een voorspoedig 1999 toe.

mr.D.Plessius
directeur

IN MEMORIAM JAN ELFERINK

Verslagen en geschokt zijn we door het bericht van het plotseling overlijden van Jan Elferink. Een markante man is uit ons midden weggenomen.

Zoals u allen weet, is Jan één van de mensen die veel betekend heeft voor het behoud van Sint Bernardus. Zijn hoofdrol in de strijd om het voortbestaan heeft ertoe geleid dat in oktober 1989 Huize Sint Bernardus, na een volledige renovatie, heropend werd als een modern woonzorgcentrum.

Tot op de dag van vandaag zijn we er ons van bewust dat Sint Bernardus een uniek huis is in onze samenleving.

Als voorzitter van het bestuur van Sint Bernardus nam hij in februari 1991 op een eenvoudige wijze afscheid. Toch bleef hij zich inzetten voor het wel en wee in en rondom Sint Bernardus.

Tot twee maal toe een grote veiling georganiseerd, met een grandioze opbrengst en op kostelijke wijze gepresenteerd.

Ook het aanleveren van copy voor de Krant van 't Zand was de laatste maanden weer zeer actueel. In de lopende jaargang hebben we verschillende stukken van zijn hand mogen plaatsen.

Enkele dagen voor zijn overlijden, hebben wij hem nog benaderd met de vraag of hij een bijdrage wilde leveren voor het kerstnummer van de Krant. Spontaan en hartelijk wilde hij het op zich nemen, maar dan wel graag twee pagina's, anders kon hij met zijn woorden niet uitdrukken wat hij wilde zeggen.

Elders in dit blad kunt u zijn verhaal lezen. Het verhaal heeft een zeer bijzondere betekenis gekregen: een laatste verhaal van Jan Elferink.

In onze herinneringen aan Jan zal de hartelijkheid, het medeleven en de eenvoud de bovenaan voeren. We geloven dat Jan omringd wordt door trompetgeschal, en dat hij de laatste serenade, speciaal voor hem bedoeld, heeft mogen horen.

We zijn dankbaar dat we hem hebben mogen leren kennen.

We wensen zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie veel sterkte en kracht om verder te gaan zonder hem.

Namens woonzorgcentrum Sint Bernardus,
Hanny Veenhuis.

IN MEMORIAM JAN ELFERINK

Vrijdagmorgen 27 november jongstleden is Jan Elferink plotseling overleden, een Bredevoorter in hart en nieren, die verschrikkelijk veel voor de Bredevoortse gemeenschap heeft betekend.

Velen hebben daar in de diverse berichten reeds over geschreven.

Als 'Vrienden van Sint Bernardus' zijn ook wij hem veel dank verschuldigd voor zijn tomeloze inzet voor het behoud van Sint Bernardus voor Bredevoort. Hetgeen bepaald niet eenvoudig was, maar ook vooral voor zijn loyale medewerking bij o.a. de VEILING VOOR BERNARDUS toen vele dringende zaken dienden te worden gerealiseerd en er geen ruimte was in de exploitatie van ons verzorgingshuis. Mede door zijn grote inzet (én humor) werd zeer veel geld opgehaald.

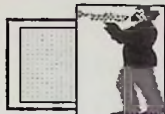
Bij alle voorbereidende vergaderingen, tijdens de veiling zelve, doch ook in de tijden daarna was het steeds uiterst plezierig om met Jan te mogen samenwerken. Wat een humor, wat een gedrevenheid, maar ook zeer relativerend als het nodig was.

Wij zijn uiterst dankbaar dat wij met hem mochten samenwerken en hij zal altijd in onze herinnering blijven als de kundige, doch vooral humorvolle Bredevoorter, die zo vreselijk veel betekend heeft voor de gehele Bredevoortse samenleving.

Wij wensen zijn echtgenote en de kinderen veel kracht en moed om met Gods zegen dit grote verlies te verwerken.

Bestuur,
Stichting Vrienden van Sint Bernardus,
A.C. v.d. Geest, voorzitter.

STALINGRAD, 24 DECEMBER 1944

door J. Elferink

Het is ijzig koud. De thermometer geeft aan dat het dertig graden vriest en de sneeuw die onophoudelijk uit de hemel valt, bevriest en verpulvert zodra het de aarde bereikt.

De soldaten aan weerszijden hebben zich ingegraven in de loopgraven, wachtend op het onbekende als de strijd weer opblaait.

Morgen is het Kerstmis... Kurt, de oudste van het peloton is in gedachten weer thuis in Hamburg, waar hij vorig jaar nog het kerstfeest samen met zijn vrouw en kinderen vierde. Kurt had toen nog gezegd dat dit waarschijnlijk wel de laatste kerst zou zijn in oorlogstijd, want ze hadden immers al vier jaar overal in Europa gevochten. En nu... nu was het weer kerst en nu lag hij bij Stalingrad en nog steeds was er oorlog... Hoe lang nog.....

Op tien meter afstand van hem, in dezelfde loopgraven zitten dicht tegen elkaar gedrukt, Paul en Willy, de tweeling uit Dusseldorp. Ze waren net achttien jaar oud en altijd hadden ze gedacht dat ze niet onder de wapenen hoefden. De FÜHRER echter had daar anders over gedacht. Jongens van die leeftijd konden best een geweer vasthouden en naar het front worden gestuurd. In mei waren ze opgeroepen en hadden ze afscheid moeten nemen van hun ouders en overige gezinsleden. Ze hadden ook afscheid moeten nemen van de muziekvereniging waarvan beiden lid waren en er al heel verdienstelijk de trompet speelden.

Ze hadden ze hun trompet meegenomen, want dat was nog altijd hun trouwste makker gebleven. En nu mochten ze, op wat rustiger dagen, van hun commandant 's morgens wel eens de taptoe blazen of 's avonds een blijk van hun kunnen laten zien als ze allemaal bij elkaar waren om wat uit te rusten na een vermoeiende dag. Ook Paul en Willy waren met hun gedachten bij kerstmis. Wat zouden ze graag thuis zijn geweest... in de kerk met de harmonie meespelen... samen met het hele gezin kerstfeest vieren... maar helaas... nu zaten ze hier in de loopgraven, wachtend op het sein dat ze tot de aanval over moeten gaan en zich dan schietend een weg banen naar... ja, waar naar toe?... Wat is oorlog toch een mensonterend werk... met tranen in de ogen keken ze elkaar aan en, alsof het afgesproken werk was, stonden ze beide op en liepen

heel behoedzaam naar het eind van de loopgraven. Nieuwsgierig werden ze door de anderen nagestaard.

Aan het eind gekomen, klommen ze heel behoedzaam uit hun schuilplaats en kropen als tijgers, op zoek naar hun buit, naar hun tank, die op mischien honderd meter afstand opgesteld stond. Geen van beiden sprake een woord, ofschoon ze allebei met dezelfde gedachte speelden. Direct achter hun tent stond hun vrachtwagen met daarin hun ransels met trompetten. Ze keken er naar met ogen die glinsterden van trots. Terug in de loopgraven keken ze op hun horloge en zagen dat het juist twaalf uur was geweest en dus... was het KERSTMIS... hun adem bevroor op hun mutsen terwijl hun vingers bijna te stijf waren om nog te bewegen, maar hun besluit stond vast... Op EÉN MOMENT zou het voor allemaal toch KERSTMIS zijn!

En naast elkaar, hun trompetten hemelwaarts gericht, in het donker van de nacht speelden zij het 'STILLE NACHT, HEILIGE NACHT.....'

Het werd doodstil in de loopgraven. Het was, alsof er plotseling een eind was gekomen aan oorlog en geweld. Het was alsof iedereen weer thuis was. Onbeschrijfelijk... Het was opeens een stille en heilige nacht... Iedereen was thuis of in de kerk bij zijn eigen familie.

En dan gebeurt er iets wonderlijks. De trompetten zijn ook gehoord bij de vijandelijke troepen, bij de Russen... ook ZIJ weten dat het kerstmis is en ook zij raken bevangen door dit lied, dat op de hele wereld bekend is. Plotseling staat iedereen buiten de loopgraven en ze gaan naar elkaar toe... Russen en Duitsers. Ze omhelzen elkaar, ze huilen en ze wensen elkaar een gelukkig kerstfeest toe. het IS kerstfeest, ook op dit stukje wereld waar de sneeuw metershoog is opgewaaid en waar de oorlog nog in volle hevigheid voortduurt. En ze praten met elkaar... al die mannen en al die jongens zonder dat ze elkaar verstaan... of verstaan ze elkaar wel...?? Paul en Willy worden aan hun jassen getrokken door de Russen en ze geven te verstaan dat ze dit lied nóg een keer willen horen.

En als dan de eerste tonen over het bevroren land galmen, staan allen in het gelid en uit volle borst zingt iedereen in zijn eigen taal het STILLE NACHT, HEILIGE NACHT!!

Daarna gaat iedereen weer terug zonder ook maar

iets te zeggen. Men wil alleen zijn en zo lang mogelijk nog nagenieten van hetgeen hen zojuist is overkomen. Maar helaas, dat nagenieten zal niet lang duren. Als uit het niets komt plotseling een vliegtuig overgevlogen die lichtkogels uitzet en even later zijn de tanks al duidelijk hoorbaar in aantocht. Commando's vliegen over en weer en mannen die zojuist nog met tranen in hun ogen elkaar een zalig kerstfeest hadden toegewenst, zijn nu weer elkaars vijanden geworden op commando van hoerhand.... HOE LANG NOG...?

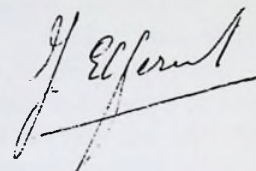
Mannen die zojuist uit volle borst het 'Stille Nacht' hadden gezongen overtreffen nu elkaar door het macabere geluid van mortieren en kanonnen... HOE LANG NOG...??

Niemand weet daar een antwoord op.

Voor velen van hen heeft het niet lang meer geduurd. Als 's morgens bij het ochtendgloren Kurt in alle vroegte over het slagveld dwaalt, blijft hij plotseling als versteend staan. Een koude rilling gaat door zijn hele lichaam. Hij, die alle wreedheden van de oorlog al heeft meegemaakt, kan zijn tranen niet bedwingen.

Op nog geen twee meter afstand van hem vandaan ziet hij in de sneeuw twee platgereden trompetten liggen. Stille getuigen van onmenselijk leed aan het front in Stalingrad.....

HOE LANG NOG...???

Ik geef de pen door....

Even kennismaken met ds. Wagenaar,

Een dominee uit Friesland, die via het Groningerland de Achterhoek ontdekt heeft....

Mijn naam is: ds. A. Wagenaar. Mijn leeftijd: 43 jaar.

Ik ben geboren en getogen op een boerderij in Friesland in het dorpje Oostermeer. Vaak heb ik op de boerderij meegeholpen. Tot in mijn studententijd toe molk ik regelmatig de koeien. Ik bewaar daarom hele prettige herinneringen aan het boerenleven.

Na de lagere school ging ik naar het gymnasium in Drachten. De exacte vakken (wis- en natuurkunde) hadden mijn voorkeur, zodat ik ook van plan was een vervolgopleiding in die richting te zoeken.

In die tijd, dat ik een keuze moest maken, wees iemand mij op de mogelijkheid theologie te studeren. En zo geschiedde. Achteraf zie ik dat als een prachtig stuk leiding van de Here.

Toen de studie voltooid was (ik was toen 23 jaar, dus nog een jong broekje), heb ik het Friese land weer opgezocht en heb ik drie jaar pastoraal werk gedaan in de Christelijke Gereformeerde kerk te Heerenveen. Zo deed ik alvast wat ervaring op. Hier ontdekte ik mijn vrouw en u begrijpt het al..... het huwelijksbootje volgde.

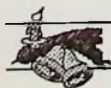
We vertrokken als jong echtpaar naar het dorpje Mussel in de provincie Groningen. Hier ben ik ruim tien jaar predikant geweest van een gemeente van ongeveer vijfhonderdvijftientig zielen. Een bloeiende gemeente met veel jeugd! In deze tijd hebben we twee zonen gekregen, Jaap en Alfred, en met z'n vieren zijn we in 1992 in Aalten neergestreken aan de Berkenhovestraat. Daar wonen we al bijna weer zeven jaar en dat met het grootste plezier. De kinderen zijn nu dertien en vijftien jaar en zitten op Schaersvoorde. Mijn vrouw heeft een aantal jaren in het onderwijs gezeten en valt zo nu en dan in op de Morgensterschool. Zij geniet van deze uren met de kinderen.

Met vreugde werk ik in een gemeente, die ruim vierhonderd leden telt. Dit jaar was voor ons als kerkelijke gemeente heel bijzonder: ons vernieuwde kerkgebouw, waar we best een beetje trots op zijn, werd geopend en wij vierden het honderd-jarig voortbestaan van onze gemeente. Wij zijn er de Here dankbaar voor, dat Hij ons zo heeft willen zegenen.

Bij tijd en wijle ga ik voor in de weeksluitingen van Sint Bernardus. Ik vind het elke keer fijn om in uw midden te vertoeven.

Bij leven en welzijn tot zaterdag 19 december!

Hartelijke groeten,
A. Wagenaar

SINT NICOLAAS OP BEZOEK IN SINT BERNARDUS

Sint Nicolaas had laten weten dat hij woensdag, 2 december Sint Bernardus zou bezoeken. Wel een beetje vroeg want hij is 5 december pas jarig, maar ja, die oude Sint kan natuurlijk niet overal tegelijk zijn. Wij zaten vol spanning te wachten op de komst van Sinterklaas met zijn pieten. De dames Heusinkveld en Oosterholt waren aanwezig met hun harmonika om ons te begeleiden, bij het zingen van sinterklaasliedjes, en er werd gezongen uit volle borst.

Plotseling zwaaide de deur open en daar verscheen de Sint voorafgegaan door zijn pieten, die in hun zakken graaiden en pepernoten strooiden. Sint schreed naar zijn zetel en één van de pieten overhandigde hem het grote boek.

Als eerste moest de heer Scholten bij Sint komen. Sint had in Spanje gehoord dat meneer Scholten wel eens met zijn pet op in bad ging en Sint vroeg bezorgd of hij dat deed omdat zijn hoofd nat en koud zou worden. Maar nee, de heer Scholten had de verzorgsters een beetje te pakken willen nemen. Ook had Sint een prachtige slaapmuts voor hem meegebracht voor de koude oren.

Daarna moest mevrouw Lammers bij hem komen want Sint had gehoord dat er een koningin in Bernardus woonde en daar wilde hij wel eens iets meer van weten. Mevrouw Lammers vertelde hem dat er in Sint Bernardus altijd Bernardusspelen werden gehouden en dat zij de meeste punten had en zodoende koningin van Bernardus was geworden. Als surprise werd zij getooid

met een gouden kroon en een prachtige koningsmantel.

Mevrouw Driessen moest ook komen, want Sint maakte zich toch wat bezorgd over haar omdat zij heel gevaarlijke dingen deed. Als ze boodschappen ging halen bij Taken op de Markt, liep ze met haar rollator niet netjes over de stoep, maar midden over de straat, en dat vond Sint heel gevaarlijk. Mevrouw Driessen niet, want ze zei: 'Ze zien me toch wel lopen en de stoep is veel te smal.'

Toen moest er wel even gepauzeerd worden want het werd hoog tijd voor een drankje en een hapje. De harmonikadames lieten nog diverse Sinterklaasliedjes horen. Nadat alle cadeautjes uitgereikt waren, vond Sint dat het zo langzamerhand tijd werd om te vertrekken, want hij was nog heel druk en daar konden we ons iets bij voorstellen. De pieten bleven nog even in de zaal en strooiden nog even kwistig rond met pepernoten. Een heel gezellige avond.

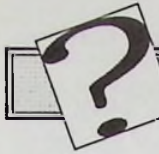
Ook nog heel veel dank aan de vrijwilligsters, die gezorgd hebben voor de cadeaus en de gedichten, iets dat ieder jaar toch weer veel tijd kost.

Groeten van de Sint en de Bernardus Pieten

Betsy Buesink

WIE BEN IK?

Het meisje in het Tiroler jurkje dat ben ik: Elise Houwers.

Veel collega's zagen direct dat ik het was. Op deze foto ben ik anderhalf jaar oud, en het jurkje kreeg ik van mijn ouders toen zij terug kwamen van vakantie uit Oostenrijk. Ik kom uit een gezin van vijf kinderen. Ik ben de jongste van het stel. Van de tijd dat we allemaal nog thuis woonden, kan ik me niet zo veel meer herinneren. Ik was zeven jaar oud toen mijn eerste zus ging trouwen en de rest volgde ook snel daarna. Mijn broer is zeven jaar ouder dan mij, dus die woonde toen ook nog thuis. Mijn zussen woonden allemaal wat verder weg, dus ik had wel iedere schoolvakantie een logeeraadresje, waar ik dan ook mooi gebruik van maakte. Ik kreeg dan wat zakgeld mee, waar ik iets van mocht kopen en ik mocht natuurlijk langer opblijven.

BEDANKT * BEDANKT * BEDANKT * BEDANKT * BEDANKT * BEDANKT * BEDANKT * BEDANKT *

Langs deze weg wil ik alle bewoners, personeel (ook van 't Hoge Veld, Beth San en Pronsweide) en vrijwilligsters hartelijk danken voor de prettige samenwerking in de afgelopen negen jaar.

Het was voor mij een zeer prettige en leerzame

Ook als ze eens naar een pretpark gingen, mocht ik mee. Dat was weer het voordeel dat je de jongste was.

Na de lagere school en de MAVO ben ik de opleiding gaan doen voor activiteitenbegeleiding. In 1990 heb ik daarvoor mijn diploma gehaald.

In 1993 ben ik getrouwd met Johan en we wonen nu met onze zoon Matthijs in Aalten.

In 1994 ben ik in Sint Bernardus komen werken als activiteitenbegeleidster en ik heb het hier erg naar mijn zin.

Zo, nu weet u wie ik ben. Dat meisje in het tiroler jurkje.

Groeten,
Elise Houwers

DE NIEUWE FOTO

DE NIEUWE FOTO!

Wie, o wie is dit meisje dat bijna verbaasd de camera inkijkt!!!

tijd. Ook de afscheidsbijeenkomst op 31 oktober jl. was grandioos! Ik werd flink in het zonnetje gezet. Allen hartelijk dank hiervoor.

We komen elkaar vast nog wel eens tegen in Sint Bernardus of anders misschien in middeleeuws restaurant Bertram, mijn nieuwe werkplek!

Rest mij u prettige kerstdagen toe te wensen en vooral een gezond 1999!

Hartelijke groeten, Ina Hiddink-Klein Hesselink

STAMPPOT EN KERSTMARKT

Stamppottenmiddag op vrijdag 13 november

Hier even een verslag van onze stamppottenmiddag op Bernardus.

Met z'n allen om de tafel, inclusief twee dames met schortjes voor, werd er eerst gezellig koffie of thee gedronken.

Daarna werden alle ingrediënten verdeeld. De boerenkool gestroopt, de wortelen geschrapt en gesneden, evenals de uien en de prei.

We hadden ook nog een stagiaire in ons midden. Maaïke heet ze en we hadden aan haar een goeie hulp.

In de keuken werd alles in grote pannen gekookt en gestampt. De worst werd gebraden en de spekjes uitgebakken. De rookworst en de haché warm gemaakt.

Intussen was de tafel gedekt en gezellig gemaakt d.m.v. kaarsen. We namen nog een drankje om het wachten te verkorten.

Door allerlei lekkere geuren die uit de keuken kwamen kreeg iedereen nu toch trek en was het aanvallen geblazen.

We hebben heerlijk gesmuld, met als extra's ook nog appelmoes, augurken en uitjes erbij. Er was zelfs nog een toetje om de gaatjes te vullen.

Het was een geslaagde middag en iedereen ging voldaan weer naar de kamer.

Groetjes, Elise, Maaïke en Annie

KERSTMARKT

Vrijdag, 20 november hebben we het laatste uitstapje gemaakt voor dit jaar. We zijn naar de kerstmarkt van Intratuin in Lochem geweest. Om kwart voor twee zijn we vertrokken.

Het was een mooie rit, alles was mooi wit bevroren. Het was ook wel erg koud, maar goed, wij zaten warm in de bus en de kerstmarkt was ook helemaal overdekt.

Om half drie kwamen we daar aan en hebben we ons eerst tegoed gedaan aan een lekkere kop koffie met krentenwegge.

Daarna kon een ieder op z'n gemak alles bekijken, er was genoeg te zien: kerstballen in allerlei kleuren, versiering, verlichting, kaarsen enz.

Na een paar uur te hebben rondgekeken en moe van het wandelen zijn we om half vijf weer vertrokken en kwamen we om vijf uur weer aan in Bredevoort.

E. Houwers

WERK VAN TOEN!!

Voor het laatste nummer van dit jaar (wat gaat de tijd snel) bracht ik een bezoek aan mevrouw Minie Jansink-Bloemers. Ze wilde me graag iets vertellen over haar werk van toen.

Mevrouw Jansink is geboren op 24 januari 1916 in de Hozenstraat (Hozze) nummer 3, ze is het tweede kind uit een gezin van vier kinderen. Zij heeft de lagere schoolperiode doorgebracht op de toen nog openbare school op 't Zand. Ze kan zich nog goed herinneren dat op de laatste schooldag haar moeder vertelde dat ze de volgende dag kon werken bij Willem te Gussinklo, bijgenaamd 'Piepkles Willem' een knopenfabriek onder de naam 'Dutch Button Works.' Mevrouw Jansink moest 's morgen om half acht beginnen. Haar werkzaamheden bestonden voornamelijk uit 't sorteren van knopen, de grote en kleine knopen bij elkaar, de gekleurde knopen apart en natuurlijk moest je goed kijken of de knopen niet stuk waren. Van twaalf uur tot half een had mevrouw Jansink pauze. Ze weet te vertellen dat ze naar huis moest rennen. Thuis aangekomen had haar moeder het eten al op een bord geschept. Tijd om te treuzelen was er niet bij want om half een moest ze weer op haar werkplek zitten.

's Middags werd er aan één toer doorgewerkt, pauzes kende ze niet, en om half vijf zat haar werk in de fabriek erop.

's Avonds, na de broodmaaltijd ging het werk thuis weer verder, maar dan in een andere vorm, namelijk kaartjes naaien. Mevrouw Jansink moest knoopjes, met behulp van draad en naald, op een stuk karton naaien. Eén kaartje bestond uit zes, tien of twaalf knoopjes. Het was monnikenwerk en de avonden vlogen voorbij.

Mevrouw Jansink heeft dit werk altijd met veel plezier gedaan. Dat blijkt wel, want in 1955 vierde ze haar vijfentwintig-jarig jubileum. Onder het genot van een gezellig samenzijn, werd haar als dank een theeservies aangeboden, waar ze nu nog plezier van heeft.

In 1956 is mevrouw getrouwd. Na haar huwelijk heeft ze nog één jaar bij Gussinklo gewerkt. In verband met ziekte van haar moeder is ze gestopt met werken om voor haar moeder te zorgen.

In 1976 is haar man overleden. In het huis waar altijd enkele gezinnen hadden samengewoond bleef ze alleen achter en de jaren die daarop volgden voelde ze zich erg eenzaam.

Toen kwam er toch nog een lichtpuntje. In 1983 leerde ze via een advertentie de heer Kuenen kennen, hij was weduwnaar en vader van zeven kinderen. Dat bracht mevrouw Jansink weer plezier in het leven. Omdat het gezichtsvermogen van mevrouw Jansink slecht is, heeft de heer Kuenen haar altijd goed verzorgd. Hij kookte, haalde boodschappen en zorgde ervoor dat ze niets tekort kwam.

In 1996 is de heer Kuenen overleden. Met behulp van de familie, vooral José Bloemers, vrijwilligers en burens kon mevrouw nog enkele jaren alleen in de Hozenstraat blijven wonen.

Sinds 17 november jl. woont mevrouw in Sint Bernardus. Ze heeft er geen spijt van dat ze deze stap heeft genomen. Ze vindt dat je hier veel aanspraak krijgt en je kunt hier aan allerlei activiteiten meedoen. 'Ik ben zo druk, dat ik geen tijd heb om te breien.' Ze maakt namelijk bedspreien voor de Welfare.

Op de vraag of ze in het verleden nog iets leuks heeft meegemaakt in de Hozenstraat hoefde ze niet lang te denken. Ze kan zich nog goed de eerste koninginnedag-viering na de tweede wereldoorlog herinneren. De straten van Bredevoort werden versierd, ook in de Hozenstraat voor het huis van Berend de Vries (poortwachter).

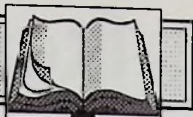
Met de hele buurt werd er een ereboog gemaakt en wat bleek?! De Hozenstraat kreeg de eerste prijs. Dat moest natuurlijk gevierd worden met als kreet: 'Al is de Hozze nog zo vies, ze geet strieken met de eerste prijs!' Met een lach op het gezicht zegt ze: 'Dit vergeet je natuurlijk nooit weer!'

Mevrouw Jansink, hartelijk bedankt voor uw verhaal. Ik vond het heel gezellig en ik wens u nog een hele fijne tijd toe op Sint Bernardus.

Groeten, Ina Hiddink-Klein Hesselink

Weeksluiting

DATUM

VOORGANGER

ORGANIST

do.24 december

ds. H.A. Hoorn kerstwijding dhr. W. Fukkink
26 december

geen weeksluiting

31 december

ds. J. Bakker, oudejaar dhr. G. Olbach
2 januari 1999

. past. J.W. Koster W.en C. dhr. A.J. te Winkel
9 januari 1999

ds. R. Faber dhr. H.W. te Bokkel
16 januari 1999

dhr. E.J. v.d. Kamp mevr. W.G. Hobé-Hoftijzer
23 januari 1999

ds. W.H. Everts dhr. J. Koning

Mutaties

Sint Bernardus:

geen mutaties

Beth San:

Mevrouw Somsen is in appartement 119 komen wonen.

't Hoge Veld:

Op 25 november is mevrouw H.J. Hogenkamp-Betting verhuisd naar Pronsweide.

Op 26 november is overleden de heer G.H. Wol-sink, appartement 413.

Agenda

Donderdag, 24 december om 19.00 uur wordt er in de zaal een kerstavondviering gehouden. ds. H.A. Hoorn zal voorgaan in deze dienst. De muzikale begeleiding wordt verzorgd door dhr. W. Fukkink.

Gasten zijn van harte welkom.

Vrijdag, 25 december, eerste Kerstdag wordt er om 13.30 uur het kerstdiner geserveerd.

Bewoners en cliënten met een zorgovereenkomst kunnen zich opgeven bij Jolanda Lensing of Joke Meulenbeek.

Zaterdag, 26 december, tweede Kerstdag is de zaal vanaf 15.00 uur geopend om gezamenlijk enkele kerstliederen te zingen. Dit onder het genot van een kopje koffie of thee. **'s Avonds is er geen weeksluiting!**

Donderdag, 31 december, oudejaarsdag is er om 15.00 uur een oudejaarsviering, waarin ds. J. Bakker zal voorgaan. De heer G. Olbach verzorgt de muzikale begeleiding.

's Avonds is de huiskamer vanaf 19.00 uur geopend voor alle bewoners, die gezamenlijk oudejaarsavond willen vieren.

Vrijdag, 1 januari, nieuwjaarsdag wordt er vanaf 10.00 uur koffie en thee geserveerd in de zaal.

Maandag, 4 januari verzorgt de KBO, afdeling Bredevoort, wederom een bijeenkomst. Iedereen is van harte welkom.

Maandag, 11 januari is er om 14.30 uur weer een bingomiddag, georganiseerd door de sociale commissie.

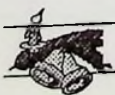
Woensdag, 13 januari komt de heer Abbink uit Eibergen vertellen over zijn beroep: schaapherder. Tevens is er nieuwjaarsvisite. De middag begint om 14.30 uur en wordt georganiseerd door 'Comité drie kerken.'

Verjaardagen

25 dec. Marian Jetten
3 jan. mevr. Van Lochem-Te Winkel, app. 220.
4 jan. mevr. Scholten-Toebes, app. 207.
6 jan. mevr. Smit-Mosselman, app. 215.
19 jan. Wilma Nijland
24 jan. mevr. Jansink-Bloemers, app.224.

Namens de redactie allen een fijne verjaardag toegewenst!

Kerst-puzzel

Je zou er een kleurplaat van kunnen maken, van onze kerstpuzzel hiernaast: de hulsttakjes groen, de linten rood en de ballen... och, die heb je tegenwoordig in alle kleuren. Zelf vinden we die ouderwetse zilveren ballen nog altijd het mooist, maar smaken verschillen.

Wel leuk, zo'n kleurplaat, maar het gaat natuurlijk om de puzzel. En die is niet zo moeilijk. In elke bal (let op het nummer!) vult u vier woorden in van vier letters, volgens onderstaande omschrijving bij hetzelfde nummer. Als u het goed doet zult u zien, dat horizontaal en vertikaal dezelfde woorden staan. Een 'magisch vierkant' heet zo iets in puzzeltaal. Probeer u er zelf maar eens een paar te maken. Het kan natuurlijk ook met drie of vijf letters, maar dat laatste is al heel wat moeilijker.

In elk vierkant staat in twee vakjes een sterretje. Als u de letters uit die vakjes, twaalf in totaal dus, in de juiste volgorde zet, dan vindt u een regeltje uit een kerstlied, dat u zeker wel kent.

Dit zijn de omschrijvingen:

1. Bredevoortse middenstandsorganisatie
toespraak
paradijs
dat zijn u en ik	2. Het in Bredevoort meest verkochte artikel
kelner
echtgenote
kist van open latwerk
3. onze Krant is er van
god van de liefde
rekening
plas en	kunt u met deze puzzel winnen
overschot
zomerse lekkernij
wees de wijzen de weg
5. 't Hoge staat in Aalten
profeet
lichtpaars, violetkleur
handeling	6. Bredevoortse middenstander
geen jonge
rivier in Duitsland
kenteken

U zult er niet alle kerstdagen en oud-en-nieuw voor nodig hebben om de oplossing te vinden. Gelukkig maar, want er is zoveel te beleven in die dagen. Maar u hebt er wel de tijd voor, want de oplossing hoeft pas 9 januari bij de redactie, p/a St. Bernardus, binnen te zijn.

Ook uw puzzelredacteur wenst u fijne feestdagen.

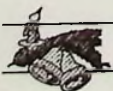
Sinterklaas was jarig...

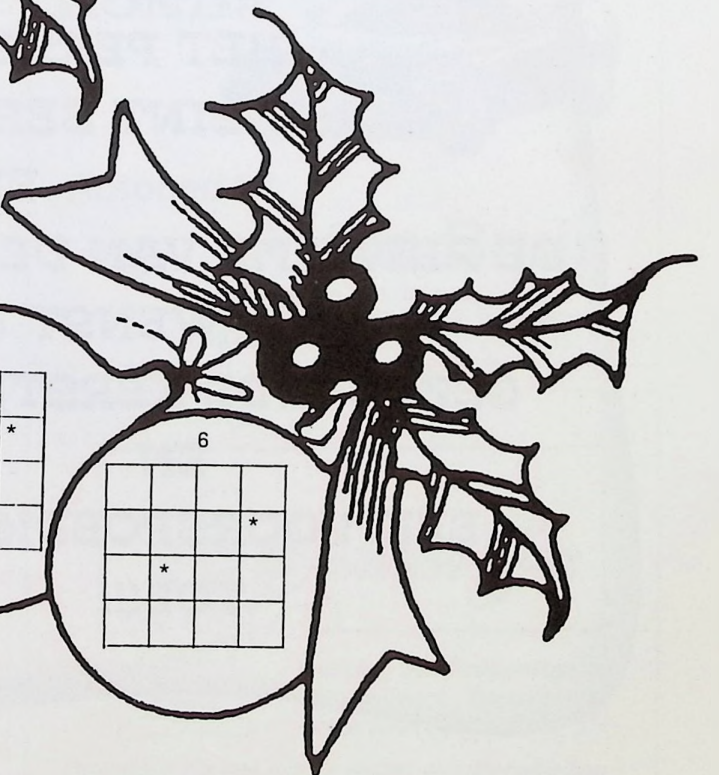
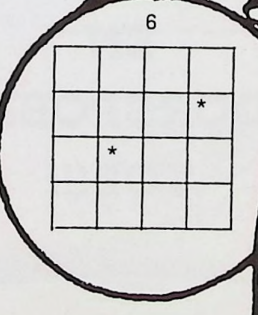
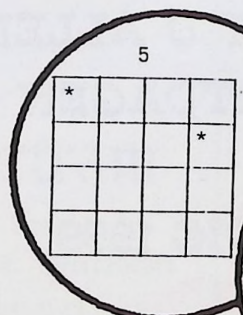
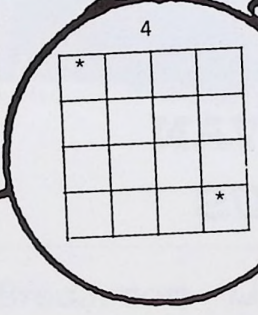
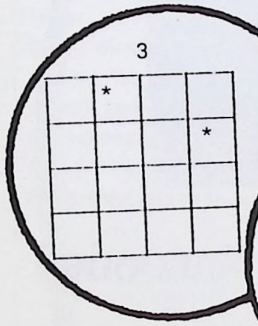
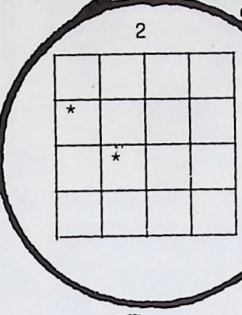
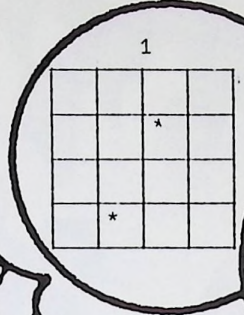
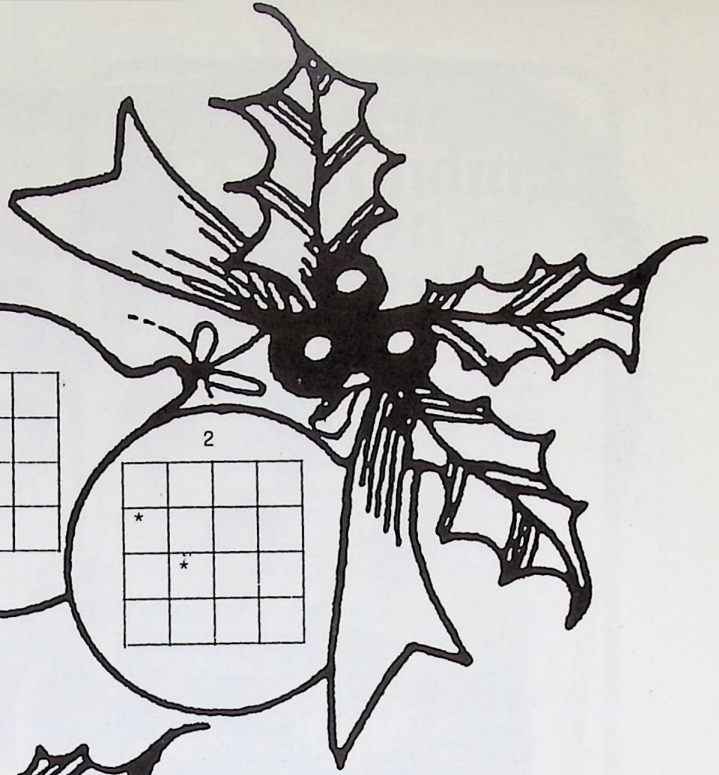
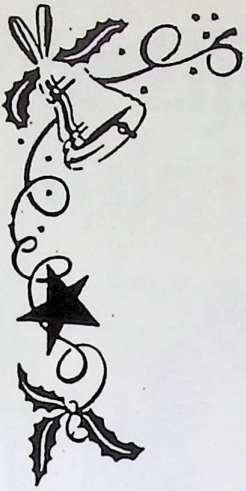
...en waarop hij allemaal heeft getrakteerd is door heel veel puzzelaars gevonden. We kregen verrassend veel oplossingen en bijna allemaal goed. Uit die stapel trokken we weer drie prijswinnaressen, allemaal dames deze keer, te weten:

- * Judith Willemsen, Koppelstraat 30;
- * Alie Veenhuis, Stadsbroek 43;
- * Marieke Hijink, Bleekwal 9.

Volledigheidshalve noemen we nog even de lekkernijen:
boterletter - pepernoten - suikerbeest - marsepein - borstplaat - speculaaspop - banketstaaf.

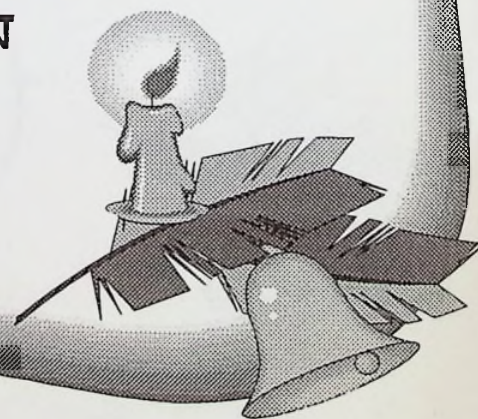
Alle prijswinnaressen hartelijk gefeliciteerd!

**HET PERSONEEL VAN
SINT BERNARDUS
EN
DE REDACTIE VAN DE KRANT VAN 'T ZAND
WENST U ALLEN
GEZEGENDE KERSTDAGEN
EN
EEN VOORSPOEDIG 1999
TOE!!!**

We zijn net zo thuis in de buurt als u

De Rabobank is een bank met een idee. Het idee dat je samen sterk bent. De Rabobank heeft als geen ander een traditie van samenwerken en bouwen aan relaties. Het is een bank van mensen vóór mensen. Dat merkt u al snel in het persoonlijke contact. Elke Rabobank staat midden in de samenleving. Daarom zijn we vaak betrokken bij activiteiten in het bedrijfsleven, verenigingen en scholen. We weten wat er leeft, ook als het niet om bankzaken gaat. Kortom, we zijn een bank die net zo thuis is in de buurt als u.

Rabobank

Aalten - Bredevoort - IJzerlo

Bertram

't Zand 1
7126 BC Bredevoort
Tel. (0543) 45 11 12

Openingstijden van
10.00 tot 22.00 uur.

's-maandags gesloten

een
onding,
zo'n
wekker

Of vindt u het prettig, dat geratel op de vroege morgen? Er is iets beters denkbaar. Wat dunkt u van een licht muziekje? Ontwaken met de Beatles of Mozart. Met behaaglijk tapijt onder uw voeten en een tuiltje bloemen op de toilettafel.

Dat is wel even anders dan het vroegere slaaphok. In het kleine Bredevoort staat de grootste slaapkamercollectie van de Gelderse Achterhoek opgesteld. Bij Betting. Niet de eerste de beste, laten we dat afspreken. Tot ziens!

Welterusten, uw bedje is gespreid door...

Betting VORMGEUR MEUBELEN
Bredevoort

Vrijdag koopavond tot 9 uur. Tel.: 0543-451567

HONDA

Autobedrijf

A. ten Bruin

Misterstraat 39a - 7126 CB Bredevoort
Telefoon 0543-451788 b.g.g. 0543-452078
Telefax 0543-451080

Bakkerij Jos Knippenborg
Zieuwent - Borculo
Bredevoort (0543) 45 12 31

De bakker die iets extra's maakt van uw bestelling!

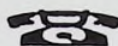
TEN BRUIN *Mode*
heren- en jongensmode, vrijetijdskleding

Misterstraat 16 - Bredevoort - 0543-451251

TAXIBEDRIJF

WALHOF

3e Broekdijk 2 - 7122 LA Aalten

0543-47 20 02

Telefax 0543-47 73 27

24 uur per dag bereikbaar

heesters · potterie · tuinaarde · tuinverlichting · zeldzaam · bomen · tuinkamer · blokhutten · natuursteen · groene en bloeiende planten · bloem · heesters

GROENRIJK
GroenRijk Willy Heinen
Bredevoortsestraatweg 118
7126 AA Bredevoort
telefoon (0543) 451 233

HET RIJKE TUINLEVEN
Openingstijden: Ma. t/m vr. 9.00-18.00 uur
vr. koopavond tot 21.00 uur, zat. 8.00-17.00 uur

- PLC BESTURINGEN
- SCHAKELKASTENBOUW
- KRACHTINSTALLATIES
- AIRCONDITIONING
- TECHNISCHE ONDERSTEUNING INDUSTRIE
- SATELLIET ONTVANGST

HIDDINK

TECHNISCHE SYSTEMEN & INSTALLATIES
BREDEVOORT NL TEL. 0543-451037 SEMA 06-59 805495

DRUKKERIJ TE MEBEL BV
VEELZIJDIG IN DRUKWERK

Misterstraat 40 - 7126 CE Bredevoort
Telefoon 0543-451334 Fax 0543-452052

reparatie, onderhoud en verkoop van
portofoon- en mobilfoonsystemen
autotelefoon - semafoon
telefooninstallaties

w.r. tolkamp

mobilfoon - intercom - oproepsystemen
autotelefoon - semafoon

Pr. Mauritsstraat 1, 7126 AC Bredevoort, tel. 0543-451754, fax 0543-451547

Voor al uw **SCHILDER, BEHANG-**
en
GLASWERKZAAMHEDEN

Schildersbedrijf
HANS WENSINK
Tel. 0543-451489

Deutz - Fahr
Trekken - Werktuigen

ook in speelgoed
uitvoering

Fa. G.H. KLEIN NIBBELINK

Landstraat 4 - 6 Winterswijksestraat 61 Bredevoort

Telefoon 0543 - 451254

